

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 16.

FÖLDRAJZ

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

OKTATÁSI MINISZTERIUM

1. FELADAT

- a) A keleti irányba indult utazónál:

Számítás:

A számítás helyes elvének feltüntetése: 1 pont

zónaidő = zóna középideje $\Rightarrow 60^\circ$ helyi ideje = zónaidő

k.h. $62^\circ \Rightarrow + 2^\circ$ keletre $\Rightarrow + 4 \times 2 = 8$ perc

Válasz: 8 perc 1 pont

A nyugati irányba indult utazónál:

A számítás helyes elvének feltüntetése: 1 pont

Számítás: ny.h. $62^\circ \Rightarrow + 2^\circ$ nyugatra $\Rightarrow 4 \times 2 = 8$ perc

Válasz: 8 perc 1 pont

Más logikus elv feltüntetése esetén is jár a pont.

4 pont

- b) Számítás elve: k.h. $62^\circ +$ ny.h. $62^\circ = 124^\circ \Rightarrow 124 \times 4 = 496$ perc 1 pont

496 perc vagy 8 óra 16 perc a különbség közöttük 1 pont

Más logikus elv feltüntetése esetén is jár a pont.

2 pont

- c) 24 óra vagy 1 nap lesz az eltérés közöttük. 1 pont

Indoklás: A dátumválasztó /vasárnap–hétfő/ vonalnál kell találkozniuk. /

Mindegyik egy félgömbnyi (180°) utat tesz meg. 1 pont

Azonos tartalmú, de másképp megfogalmazott válasz is elfogadható.

2 pont

- d) A 180° hosszúsági körön. 1 pont

Összes elérhető pontszám: 9 pont

2. FELADAT

- a) Tengerjárás (ár-apály jelensége, apály-dagály jelensége) 1 pont

1. fázis: apály 1 pont

2. fázis: dagály 1 pont

3 pont

- b) 1: Hold 1 pont

2: Föld 1 pont

A: A Hold tömegvonzása. 1 pont

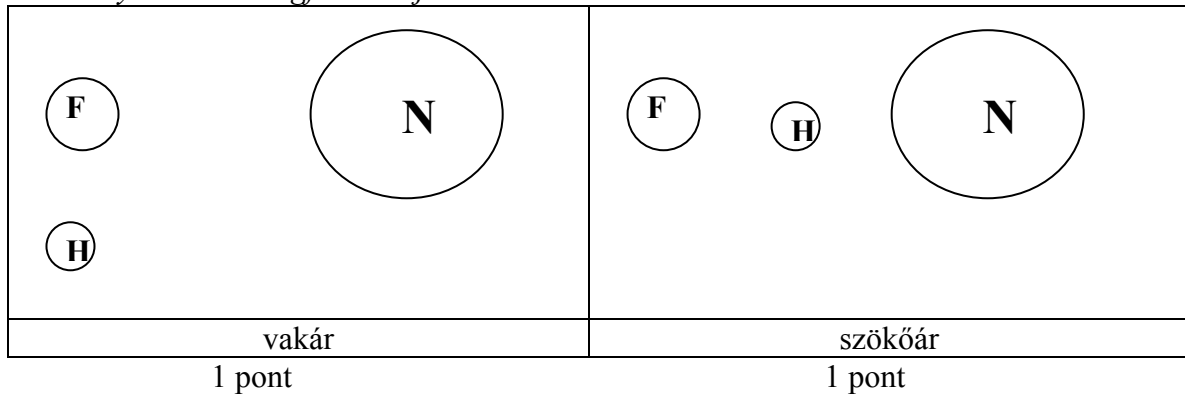
B: A közös tömegközéppont körüli keringés miatt fellépő centrifugális erő /

tehetetlenségi erő. 1 pont

4 pont

c) Nap 1 pont

Több helyes rajz is elfogadható, az ábrákon az égitestek egymáshoz viszonyított helyzetét kell megfelelően jelölni!

3 pont

Összes elérhető pontszám: 10 pont

3. FELADAT

A számolás menete: a tér oldala a térképen 4 mm, ez a valóságban 400 m 1 pont
 → 1 mm megfelel 100 méternek = (10000 cm) → a térképi 1 cm megfelel
 100 000 cm-nek

Más, helyes elvált is jár a pont!

A térkép méretaránya 1: 100 000

1 pont

2 pont

Összes elérhető pontszám: 2 pont

4. FELADAT

1. I
2. I
3. H
4. I
5. I
6. H

Minden jó válasz 1 pont.

Összes elérhető pontszám: 6 pont

5. FELADAT**a)**

1. C
2. C
3. D
4. B
5. A
6. D
7. C
8. A
9. B
10. D
11. C
12. A
13. B
14. A
15. B

Minden jó válasz 1 pont

15 pont

b)

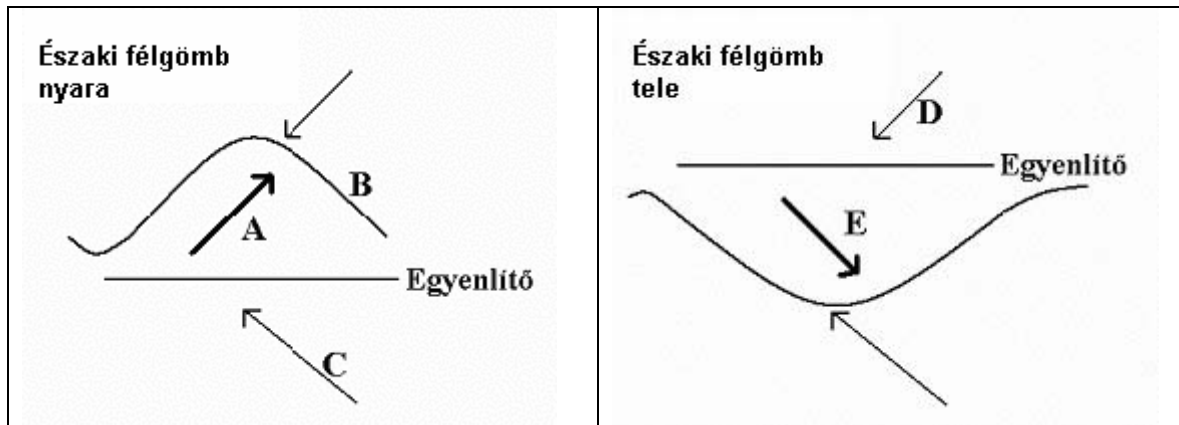
1. B
2. A
3. D vagy A
4. C
5. A

Minden jó bejelölés 1 pont

5 pont

Összes elérhető pontszám:	20 pont
----------------------------------	----------------

6. FELADAT

- a) A szélirány berajzolása. 1 pont
Délnyugati (nyári) monszun. 1 pont

2 pont

- b) Termikus egyenlítő vagy hőmérsékleti egyenlítő (vagy ITCZ). 1 pont
A Föld legerősebben felmelegedett (legmelegebb) pontjait összekötő 1 pont
görbe vonal.

2 pont

- c) C: délkeleti passzát 1 pont
D: északkeleti passzát 1 pont

2 pont

- d) A szélirány berajzolása. 1 pont
E: Északnyugati monszun. 1 pont

2 pont

Megjegyzés: az a), c) és d) feladatban a szél megnevezése csak az égtáj megjelölésével együtt fogadható el.

- e) Évszakos irányváltoztatású szelek, ahol a változás mértéke legalább 120°. 1-1 pont
Tartalmában azonos, de más megfogalmazás is elfogadható.

2 pont

Összes elérhető pontszám: 10 pont
--

7. FELADAT

- a)
1. Appalache-hegység
 2. Urál
 3. Dél-kínai-hegyvidék
 4. Atlasz
 5. Kaukázus
 6. Kordillerák
 7. Skandináv-hegység
 8. Guyanai-hegyvidék

8 pont

b)

A.	B.	C.	D.	E.
1., 2.	6.	1., 7.	4., 5.	3., 8.

Megjegyzés: Minden jó helyre írt szám 1 pontot ér. A számok beírásának sorrendje tetszőleges. A lehetséges válaszok számánál több helyre történő bejelölés pontlevonással jár, de 0-nál kevesebb nem adható!

9 pont

c)

Újidő	negyedidőszak	D.	B.
	harmadidőszak		
Középidő	kréta	A.	C.
	júra		
	triász		
Óidő	perm	E.	A.
	karbon		
	devon		
	szilur		
Ősidő	ordovícium	E.	C.
	kambrium		

5 pont

Összes elérhető pontszám: 22 pont

8. FELADAT

a) Bekarikázva: 1, 3, 4. 3 pont
A lehetséges válaszok számánál több bejelölése pontlevonással jár, de 0-nál kevesebb nem adható!

3 pont

b)

- Ma már a jó minőségű mezőgazdasági területeket is eladják. 1 pont
- Csökken a zöldterületek nagysága. 1 pont

2 pont

Más helyes válasz is elfogadható.

Összes elérhető pontszám: 5 pont

9. FELADAT

- A) I
- B) H
- C) H
- D) H
- E) I
- F) I
- G) I
- H) I
- I) I

Minden helyes válasz 1 pontot ér.

Összes elérhető pontszám: 9 pont

10. FELADAT

- a) Növekedett az import szerepe. 1 pont

Az import több mint duplája lett. Az import kétszeresére (2,36) nőtt.

(136%-kal nőtt) *Bármelyik elfogadható.* 1 pont

A számolás elvének feltüntetése: $(38\,900 : 32\,800) \cdot 100 \rightarrow 118,59\%$ 1 pont

A növekedés: 18,6%. 1 pont

Más helyes elv esetén is jár a pont.

4 pont

- b) Csökkent. 1 pont

A termelés csökkent. 1 pont

A kitermelhető nyersanyag mennyiségének (készletek) csökkenésével. 1 pont

3 pont

- c) Növekedett. 1 pont

A földgázfelhasználás (termelés és az import együttes mennyisége) nőtt. 1 pont

Ok: a szénerőművek környezetszennyezőek, így sokat be kellett zárni; drága a kőszén kitermelése; a földgáz olcsóbb; magasabb az energiatartalma; gazdaságosabb a felhasználása. 1 pont

Megjegyzés: Bármelyik indok említése, vagy a tartalom más szavakkal történő megfogalmazása esetén jár a pont. 3 pont

- d) Az árrendszer, az árképzés (olcsóság). 1 pont

1 pont

- e) Az új gáztörvénnyel. (Áremeléssel) 1 pont

1 pont

- f) Importtal. 1 pont

A hazai készletek csökkenése miatt; kitermelés csökkenése miatt. 1 pont

Bármelyik említése esetén jár a pont.

2 pont

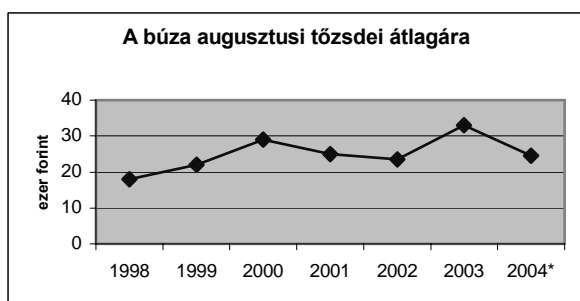
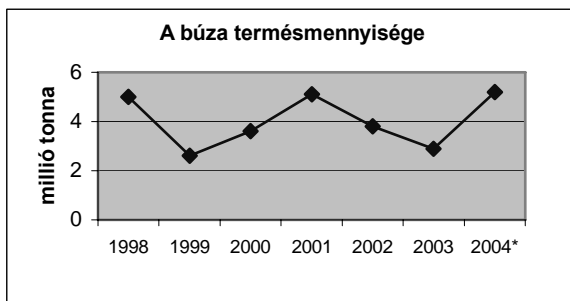
- g) Új erőmű építésével. 1 pont

1 pont

Összes elérhető pontszám: 15 pont

11. FELADAT

- a)

A függőleges tengely jó jelölése (az érték felvitele, beosztás) grafikononként 1-1 pont. 2 pont

Az adatok ábrázolása (minden érték megfelelő érték helyen jelölve) grafikononként 1-1 pont. 2 pont

Oszlop- vagy vonaldiagram egyaránt elfogadható.

4 pont

- b) Nagyobb termésmennyiségnél csökkennek az árak (túlkínálat), vagy kisebb termésnél nőnek az árak, vagy a két tényező fordítottan arányos. 2 pont

2 pont

- c) Természeti ok: pl.: aszály, árvíz stb.

Más, helyes földrajzi tartalmú válasz is elfogadható.

1 pont

Társadalmi ok: az előző évi magas ár a termés növelésére ösztönözheti a gazdákat, gazdaságpolitikai döntés; ártámogatás stb.

Más, helyes földrajzi tartalmú válasz is elfogadható.

1 pont

2 pont

1 pont

Legnagyobb bevételt hozó év 2001.

1 pont

Összes elérhető pontszám: 9 pont

12. FELADAT

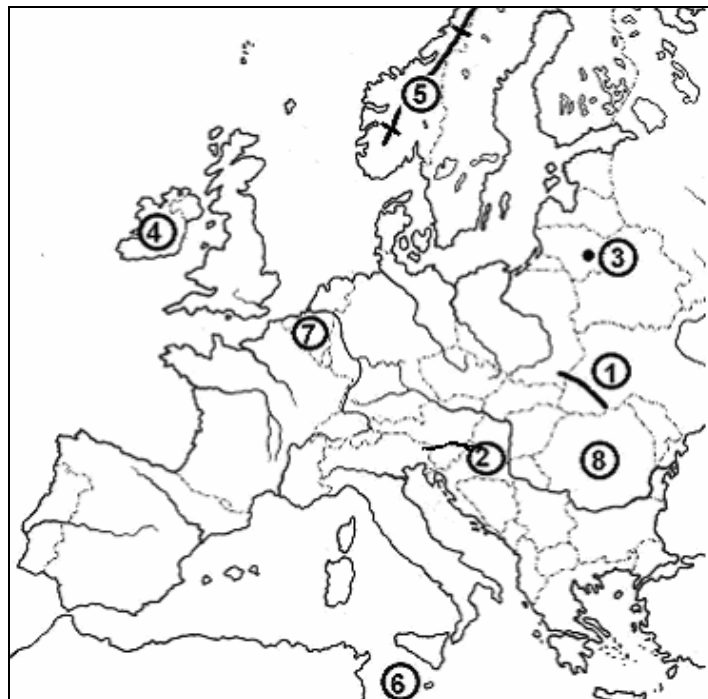
- a)

1. (Északkeleti-) Kárpátok
2. Dráva
3. Vilnius
4. Írország
5. Skandináv-hegység
6. Málta
7. Belgium
8. Románia

Minden jó válasz 1 pont.

8 pont

- b)

Minden jó bejelölés 1 pont.

8 pont

Összes elérhető pontszám: 16 pont

13.FELADAT

- a) >
- b) <
- c) >
- d) >
- e) <

5 pont

*Minden jó válasz 1 pont.***Összes elérhető pontszám: 5 pont****14.FELADAT**

- a) Észak-Amerika
48% / kb. 50%

1 pont
1 pont

2 pont

- b) Észak-Amerika
Aláhúzva: 4., 5., 6., 8.

1 pont
4 pont

5 pont

Megjegyzés: A lehetséges jó válaszok számánál több aláhúzása pontlevonással jár, de 0 pontnál kevesebb nem adható.

- c) 1. ábra: 2., 3., 4.,
2. ábra: 1., 5., 6.

3 pont
3 pont

6 pont

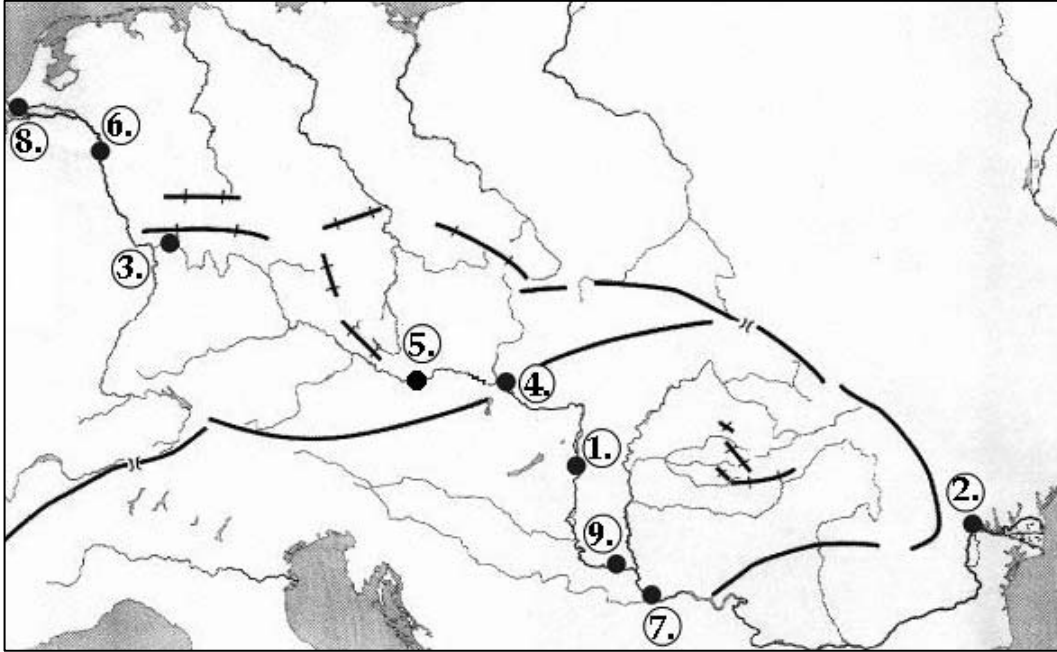
Összes elérhető pontszám: 13 pont**15.FELADAT**

- a)
1. Dunaújváros
 2. Galați
 3. Frankfurt
 4. Pozsony (Bratislava)
 5. Linz
 6. Duisburg
 7. Belgrád
 8. Rotterdam
 9. Újvidék (Novi Sad)

Minden helyes megnevezés 1 pont.

9 pont

b)

A sorszámok helyes beírása 1 pont.

9 pont

c) Duna–Majna–Rajna vízi út

1 pont

1 pont

Összes elérhető pontszám: 19 pont

16. FELADAT

a)

1. Gerecse
2. Győr
3. Bakony
4. Zalaegerszeg
5. Visegrádi-hegység
6. Százhalombatta
7. Velencei-hegység
8. Keszthely
9. Esztergom
10. Dunaújváros

Minden helyes válasz 1 pont.

10 pont

b)

- A) 1.
- B) 6.
- C) 7.
- D) 2.
- E) 5.
- F) 8.
- G) 9.
- H) 10.
- I) 4.
- J) 3

Minden helyes válasz 1 pont.

10 pont

Összes elérhető pontszám:	20 pont
----------------------------------	----------------

17. FELADAT

- 1. A
- 2. B
- 3. E
- 4. E
- 5. B
- 6. D
- 7. B
- 8. C
- 9. D
- 10. A

Minden jó válasz 1 pont.

Összes elérhető pontszám:	10 pont
----------------------------------	----------------

A feladatlappal elérhető összes pontszám:	200 pont
--	-----------------